

FINANSE

SEKTORA PUBLICZNEGO

rzetelne księgi rachunkowe | bezbłędne sprawozdania | efektywne zarządzanie finansami

Temat numeru

Jak poprawnie wyliczyć trzynastkę w jednostkach sektora finansów publicznych

Co roku, pojawiają się liczne problemy z prawidłowym ustaleniem prawa do trzynastki, a także jej wysokości. Komu zatem przysługuje dodatkowe wynagrodzenie roczne? Które składniki brać pod uwagę, obliczając trzynastkę? Co oznacza „przepracowany okres” według orzecznictwa? Poznaj wskazówki ekspertów.

Str. 29

ISSN: 2082-6842 AKB 101

► Sprawozdanie Rb-28NWS oraz ewidencja wydatków niewygasających w jednostce

Jednostki sektora samorządowego zostały zobowiązane do sporządzania i przekazywania sprawozdania z wykonania planu wydatków JST, które nie wygasły z upływem roku budżetowego. Zobacz, jak uniknąć błędów wypełniając sprawozdanie Rb-28NWS.

Str. 17

► Co należy, a czego nie wolno ujmować w sprawozdaniu Rb-27ZZ

Całość należności przypisanej do zwrotu z tytułu zaliczki alimentacyjnej – łącznie z dodatkową kwotą 5% – należy wykazywać w sprawozdaniu Rb-27ZZ, wynika z pisma Ministerstwa Finansów. Czy tak samo należy postąpić w przypadku odzyskanych, nienależnie wypłaconych ze środków budżetu państwa zasiłków i świadczeń rodzinnych? Str. 11

**Lidia
Pogodzińska-
-Wolska**

redaktor prowadząca
lpogodzinska@wip.pl

Wyplata trzynastki do 31 marca – czy od tej zasady istnieją wyjątki

Pracodawcy publiczni, w tym jednostki oświatowe i wychowawcze powinni wypłacać trzynastkę w pierwszym kwartale roku następującego po roku, za który ono przysługuje. Jest to podstawowa zasada wyrażona w art. 5 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniu rocznym.

Od tej zasady ustawodawca przewidział tylko jeden wyjątek. Otóż wcześniejsza wypłata może nastąpić jedynie w momencie rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem z powodu likwidacji pracodawcy (art. 5 ust 3 ustawy o wynagrodzeniu rocznym). W każdym innym przypadku przelanie pracownikowi trzynastki przed końcem roku, za który ono przysługuje, może narazić jednostkę na niepotrzebne kłopoty.

Część ekspertów jest zdania, że wcześniejsza wypłata trzynastki jest możliwa, ponieważ w ustawie o wynagrodzeniu rocznym jest mowa o wypłacie „nie później niż” w pierwszym kwartale. Nie można jednak zgodzić się z takim stanowiskiem. Ustawodawca przewidział bowiem wyłącznie jeden wyjątek - związany z likwidacją jednostki.

Dodatkowo pracodawca nie jest w stanie przewidzieć, czy w grudniu nie wystąpią okoliczności, powodujące np. utratę prawa do trzynastki w pełnej wysokości.

Życzę miłej lektury

Lidia Pogodzińska

Lidia Pogodzińska-Wolska
prawnik, specjalista
ds. finansów publicznych

Magazyn „Finanse Sektora Publicznego” to gwarancja rzetelności Twoich księgowości.

Zostań stałym Czytelnikiem magazynu, a zyskasz bezpłatnie DODATKOWE USŁUGI o wartości ok. 150 zł miesięcznie!

- **Dostęp do www.serwisrb.pl**
Korzystaj z nielimitowanej bazy wiedzy: odpowiedzi na pytania księgowych jsfp, wzorów dokumentów oraz wielu innych narzędzi niezbędnych w Twojej pracy.
- **Możliwość indywidualnej konsultacji z naszymi ekspertami**
Jeśli masz jakąś wątpliwość w swojej pracy, nie ryzykuj popełnienia błędu i skonsultuj się z naszym ekspertem, napisz na adres finansepubliczne@wip.pl. Odpowiedź otrzymasz na swoją skrzynkę e-mail, tak szybko, jak to możliwe.
- **Wydania magazynu on-line**
Nie musisz tracić czasu na przeglądanie kolejnych numerów, skorzystaj z wyszukiwarki na www.fsp.wip.pl i znajdź temat, który Cię interesuje.

W numerze

Opinie RIO

Sprawdź, na co można przeznaczyć dotację oświatową	2
Czy samorządy mogą zaciągać zobowiązania w parabankach	3

Aktualności

Podział świadczenia 500 plus w przypadku rodziców rozwiedzionych – odpowiedź MRPiPS	4
Na jakich zasadach inwentaryzować nieruchomości otrzymane przez jednostki w trwałe zarząd	4
Podwyżka płacy a Fundusz Alimentacyjny	5
Zasady ewidencji nieruchomości otrzymanych w trwałe zarząd – stanowisko Ministerstwa Finansów	6
Gmina zapłaci VAT od opłat za pobyt w DPS	7
Od przyszłego roku najniższa emerytura to 1.000 zł	7
SN: Brak waloryzacji w ustawie budżetowej nie daje prawa do sądowej waloryzacji pensji	8
Jest już nowa skala podatkowa. Dowiedz się, od kiedy będzie mieć zastosowanie	9
Upewnij się, czy w 2017 roku będzie elektroniczna dokumentacja pracownicza	10

Rachunkowość, klasyfikacja i sprawozdawczość

Co należy, a czego nie wolno ujmować w sprawozdaniu Rb-27ZZ	11
Sprawozdanie Rb-28NWS oraz ewidencja wydatków niewygasających w jednostce	17
Wydatki na docieplenie budynku – jak prawidłowo ująć je w księgach jednostki	21
Upewnij się, jak często biblioteka szkolna musi przeprowadzić spis z natury	22
Co z amortyzacją na koniec roku	22
Dofinansowanie pracownikowi obiadów, które będzie spożywał w szkolnej stołówce	24
Czy jsfp może zaciągać zobowiązania, które przekraczają plan wydatków danego roku	25
W którym paragrafie ująć spłatę raty za telefony komórkowe	26
Jak poprawnie księgować dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych	26
Odszkodowanie za pożar. Jak wykazać je w sprawozdaniu budżetowym	27
Sprawdź, jak ujmować fakturę za Internet	27
W którym paragrafie ująć opłatę za kontrolę sanitarną w szkole	28

Kadry i płace

Jak liczyć trzynastkę w jednostkach sektora finansów publicznych	29
Upewnij się, kiedy wypłacasz pracownikowi dodatek stażowy	34
Pracownica z prawem do urlopu wychowawczego złożyła wniosek obniżający wymiar czasu pracy	34
Kiedy można wypowiedzieć umowę o pracę pracownikowi, przed emeryturą	35

Podatki

Projekty unijne w gminie – kiedy złożyć informację o nieodliczaniu VAT	36
Obowiązek podatkowy w przypadku WNT	37
Refaktury za media w jednostce wychowawczej	37
Sprzedaż obiadów przez szkołę – czy będzie objęta ewidencją na kasie fiskalnej	38
Refaktura za przegląd kominowy. Czy doliczyć VAT	38
Przekazanie majątku likwidowanemu zakładowi budżetowemu – jak dokonać tego najkorzystniej	39

Wskaźniki i stawki

Urlop rodzicielski	40
--------------------------	----

Redaktor prowadząca: Lidia Pogodzińska-Wolska
Wydawca: Katarzyna Bednarska
Koordynator produkcji: Mariusz Jezierski
Skład i łamanie: Raster studio
Projekt graficzny: Dominika Raczkowska
Drukarnia: Miller
ISSN: 2082-6842
Nakład łączny: 1100 egz.

Prenumerata:
Finanse Sektora Publicznego
Centrum Obsługi Klienta
tel.: 22 518 29 29
e-mail: cok@wip.pl
Masz pytanie? Skontaktuj się z nami:
finanspubliczne@wip.pl

Wydawnictwo Wiedza i Praktyka
 ul. Łotewska 9a, 03-918 Warszawa
 NIP: 526-19-92-256
 Numer KRS: 0000098264 – Sąd Rejonowy
 dla m.st. Warszawy, Sąd Gospodarczy
 XIII Wydział Gospodarczy Rejestrowy
 Wysokość kapitału zakładowego: 200.000 zł

Wszelkie prawa do niniejszej publikacji, w tym do jej tytułu oraz do treści zawartych w zamieszczonych w niej artykułach, podlegają ochronie prawnej przewidzianej w szczególności prawem autorskim. Ich przedruk oraz rozpowszechnianie bez wiedzy i zgody Redakcji są zabronione. Zakaz ten nie dotyczy cytowania ww. materiałów w granicach dozwolonego użytku, z powołaniem się na źródło. Wszelkie materiały zawarte w niniejszej publikacji mają charakter wyłącznie popularyzacyjno-informacyjny i nie mogą być traktowane w sposób prawnie wiążący pomiędzy Czytelnikiem a Wydawcą lub Redakcją.

Redakcja dokłada wszelkich starań, aby informacje i dane zamieszczone w tych materiałach były poprawne merytorycznie i aktualne, jednakże informacje te nie mają charakteru porady czy opinii prawnej, jako że Wydawca ani Redakcja nie świadczą żadnych usług prawnych. Nie mogą być one również traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. Zastosowanie tych informacji w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji lub opinii prawnej. Wobec powyższego Wydawca, Redakcja, redaktorzy ani autorzy ww. materiałów nie ponoszą odpowiedzialności prawnej w szczególności za skutki zastosowania lub wykorzystania w jakikolwiek sposób informacji zawartych w tych materiałach.

INFORMACJE O PRENUMERACIE; Centrum Obsługi Klienta: tel.: 22 518 29 29, e-mail: cok@wip.pl

Zdjęcia w numerze: ©www.fotolia.com

Sprawdź, na co można przeznaczyć dotację oświatową

Placówka oświatowa, określając, czy konkretny wydatek może zostać sfinansowany z dotacji oświatowej, musi zbadać przede wszystkim, czy cel, na jaki go poniesiono, jest związany z kształceniem, wychowaniem, opieką oraz profilaktyką społeczną. Pomocna jest tu analiza statutu jednostki. Z dotacji takiej nie można pokrywać jedynie wydatków majątkowych.

KR RIO

Zielonogórska izba obrachunkowa wypowiedziała się w kwestii możliwości pokrywania kosztów leasingu samochodu z dotacji udzielonej na podstawie art. 90 ustawy o systemie oświaty.

Kształcenie, wychowanie, opieka

Zgodnie z poglądami doktryny i orzecznictwa sądowego dotacje takie mają charakter podmiotowy z elementami dotacji celowych. Dotacja oświatowa jest udzielana jednostkom spoza sektora finansów publicznych na każdego ucznia, ale jednocześnie jest przeznaczona na ściśle określony cel polegający na realizacji konkretnych zadań placówki w zakresie:

- kształcenia,
- wychowania i
- opieki, w tym profilaktyki społecznej.

W ramach dofinansowania realizacji tych zadań mieści się podstawowa działalność jednostki. Z dotacji mogą być zatem finansowane wszelkie potrzeby związane z jej funkcjonowaniem – byleby były w związku z realizacją zadań w zakresie kształcenia, wychowania i opieki. Za jedynie wyraźne wykluczanie uznaje się finansowanie wydatków majątkowych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych.

RIO podkreśliła, że ustalenie zasad finansowania wydatków nie może być arbitralne i mechaniczne, gdyż rolą dotacji nie jest subsydiowanie wszelkiej działalności placówki czy też wsparcie podmiotu prowadzącego te placówki (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z: 26 sierpnia 2014 r., sygn. akt II GSK 1002/13, 8 maja 2014 r., sygn. akt II GSK 229/13, 19 marca 2014 r., sygn. akt II OSK 1858/12; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z 14 października 2015 r., sygn. akt I SA/13d 619/15).

Sprawdź statut jednostki

Ustalenie, czy dany wydatek może zostać sfinansowany z dotacji, wymaga analizy, czy cel, na jaki go poniesiono, mieści się w zastosowanych przez ustawodawcę nazwach zadań: „kształcenie”, „wychowanie”, „opieka” oraz „profilaktyka społeczna”. Pojęcia te nie zostały zdefiniowane w ustawie, zatem ustalanie ich zakresu musi odbywać się na podstawie regulacji zawartych w przepisach szczególnych określających zadania dotowanego podmiotu, łącznie z postanowieniami jego statutu.

Na koniec RIO przypomniała, że roszczenie o dotację otrzymaną zgodnie z przepisami art. 90 ustawy o systemie oświaty może być dochodzone przed sądem powszechnym.

Podstawa prawna:

- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2015 r. poz. 2156).

Źródło:

Pismo RIO w Zielonej Górze z 13 października 2016 r. (RIO.II.K.076.17.2016).

Karol Zawadzki

specjalista ds. finansów publicznych

Przepisy o dodatku uzupełniającym nie zostaną uchylone

Dnia 9 grudnia postowie wchodzący w skład komisji edukacji i samorządu wprowadzili do projektu ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, zmiany zaproponowane przez Radę Ministrów.

Najważniejszą ze zmian jest pozostawienie w Karcie Nauczyciela zapisów regulujących zasady ustalania wysokości i przyznawania

jednorazowego dodatku uzupełniającego.

Natomiast pozostałe zmiany planowane w Karcie Nauczyciela zostaną wprowadzone

zgodnie z pierwotnymi założeniami. Należy więc przygotować się m.in. na zmiany w zakresie ustalania regulaminu wynagradzania, weryfikacji niekwalifikacji dyscyplinarnej nauczycieli oraz doskonalenia zawodowego za granicą.

Źródło:

Serwis samorządowy PAP (<http://samorząd.pap.pl/>).

Czy samorzędy mogą zaciągać zobowiązania w parabankach

Mając na uwadze zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego, nie powinny one zaciągać zobowiązań finansowych w niebankowych instytucjach pożyczkowych, czyli tzw. parabankach.

KR RIO

Wydatki publiczne powinny być ponoszone w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów (art. 44 ustawy o finansach publicznych). Zaciąganie zobowiązań dłużnych i wydatkowanie środków finansowych na obsługę długu zaciągniętego w parabankach przez jednostki sektora publicznego nie jest zgodne z tą zasadą, ponieważ instrumenty finansowe oferowane przez parabanki są znacznie droższe od typowych kredytów lub pożyczek. Odbija się to negatywnie na stanie finansów jednostek, które korzystają z usług tych instytucji.

Niezbędna opinia

Zarząd jednostki samorządu terytorialnego ma obowiązek uzyskania opinii właściwej regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty pożyczki w parabanku (art. 91 ustawy o finansach publicznych). Nieuzyskanie opinii RIO przed zaciągnięciem zobowiązania narusza obowiązujące przepisy dotyczące zaciągnięcia takiego zobowiązania, stanowi więc naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Zgodnie z art. 15 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych zaciągnięcie przez jednostkę sektora finansów publicznych zobowiązania:

- bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub

planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia,

- z naruszeniem przepisów dotyczących zaciągnięcia zobowiązań – stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Ważne są kwoty określone w uchwale

Istnieje również zakaz przekraczania kwoty określonej w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego, która stanowi sumę dopuszczalnych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych. Przekroczenie tej kwoty również jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych.

Minister finansów zalecił regionalnym izbom obrachunkowym, aby w ramach prowadzonej działalności nadzorczej zwracały uwagę na przestrzeganie przez samorzędy wymienionych przepisów (pismo ministra finansów z 22 kwietnia 2016 r., ST8.4761.2.2016).

Podstawa prawna:

- Ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.).
- Ustawa z 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2013 r. poz. 168 ze zm.).

Dorota Strusiewicz-Kotela

prawnik, specjalista
ds. finansów publicznych

W SKRÓCIE

Zmiana ustawy o dochodach jst W Dzienniku Ustaw z 8 grudnia 2016 r. pod pozycją 1985 opublikowano ustawę z 1 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Papierowe ZUS ZLA do końca 2018 a nie 2017 roku

Jeszcze do końca grudnia 2018 r. lekarze będą mogli wystawiać zwolnienia lekarskie w dotychczasowej formie na drukach ZUS ZLA. Dowiedz się więcej na ten temat. Przypomnijmy, że początkowo wersja papierowa miała zniknąć z końcem 2017 roku. Jednak ustawa z 15 maja 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1066) wprowadziła, obok dotychczas istniejącej, nową formę zaświadczenia lekarskiego – od 1 stycznia 2016 r. zaświadczenia lekarskie o czasowej niezdolności do pracy mogą być wystawiane w formie elektronicznej.

Zawieszenie emerytur i rent Komunikat Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 18 listopada 2016 r. w sprawie granicznych kwot przychodu dla 2016 r. stosowanych przy zawieszaniu albo zmniejszaniu emerytur i rent.

Na podstawie art. 104 ust. 10 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 887) ogłasza się, że kwoty graniczne przychodu dla 2016 r. wynoszą odpowiednio:

- 1) 34.054,40 zł – co stanowi sumę kwot przychodu odpowiadających 70% przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w wysokości:
 - 2.726,80 zł – od 1 stycznia 2016 r. do 29 lutego 2016 r.,
 - 2.846,90 zł – od 1 marca 2016 r. do 31 maja 2016 r.,
 - 2.927,10 zł – od 1 czerwca 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r.,
 - 2.813,40 zł – od 1 września 2016 r. do 30 listopada 2016 r.,
 - 2.838,60 zł – od 1 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.;
- 2) 63.243,30 zł – co stanowi sumę kwot przychodu odpowiadających 130% przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w wysokości:
 - 5.064,00 zł – od 1 stycznia 2016 r. do 29 lutego 2016 r.,
 - 5.287,10 zł – od 1 marca 2016 r. do 31 maja 2016 r.,
 - 5.436,00 zł – od 1 czerwca 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r.,
 - 5.224,80 zł – od 1 września 2016 r. do 30 listopada 2016 r.,
 - 5.271,60 zł – od 1 grudnia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.